

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 6Co/450/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815219379  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3815219379.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu I. T. P., s.r.o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom v Q., B. č. 8, zastúpeného advokátom JUDr. T. F., so sídlom v Q., B. č. 8, proti žalovanému D. L., nar. XX.X.XXXX, bytom U., o zaplatenie 421,36 eur s príslušenstvom na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 15. júna 2016, č. k. 5C/385/2015-52, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec v tejto časti **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 15. júna 2016 č. k. 5C/385/2015- 52 súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 74,16 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty. Vo zvyšku žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy celkovo 421,36 eur, zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu o pôžičku v súvislosti s úhradou iných svojich dlhov a na základe tejto žiadosti mu žalobca poskytol úver, ktorým tieto dlhy financoval. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že žalobca ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona s prihliadnutím na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., žalobu zamietol v celosti ako nedôvodnú. Podľa zmluvy mal žalovaný úver splatiť v 10 mesačných splátkach po 43,59 eur a takto mal zaplatiť žalobcovi celkom sumu 435,90 eur. V zmluve je uvedený údaj o RPMN 63,83%, ktorý sa rovná aj výške úrokovej sadzby 63,83%, celkové náklady spotrebiteľa sú uvedené v sume 85,83 eur a priemerná hodnota RPMN vo výške 41,82%. Termín konečnej splatnosti je uvedený len ako 3/2013. Vychádzajúc z uvedeného je potom zrejmé, že zmluva neobsahuje presný údaj o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože tento nemôže byť uvedený údajom: 3/2013, ale musí byť uvedený presným časovým údajom, teda dátumom, kedy konečná splatnosť úveru nastáva tak, aby spotrebiteľ mal jasnú predstavu o presnom časovom období, kedy bude úver splatný. Rovnako nie je v súlade so zákonnou požiadavkou pri uvedení výšky a počtu splátok uvedený správny údaj o výške počte a termínov splácania istiny, úrokov a iných poplatkov tak, ako predpokladá § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona. V zmluve sa nenachádza údaj o splatnosti mesačných splátok a v rámci nej istiny, úrokov a iné. Spotrebiteľský úver sa preto v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda žalovaný získal pôžičku 350,07 eur, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovaný

preukázateľne uhradil sumu 87,18 eur, bol by povinný žalobcovi zaplatiť sumu 262,89 eur. Pokiaľ ide o viazanosť všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré majú byť súčasťou zmluvy, súd prvej inštancie uviedol, že vyhlásenie dlžníka, že žalovaný ako dlžník je riadne s nimi oboznámený nemôže požívať právnu ochranu. Veriteľ takto vopred formuluje vyhlásenie o súhlase dlžníka s vopred naformulovanými zmluvnými podmienkami, ktoré obsahujú dôležité ustanovenia o právach a povinnostiach žalovaného ako dlžníka. Sú formulované výrazne menším písmom, ako sú základné ustanovenia zmluvy (t.j. údaje o dlžníkovi, schválenej výške pôžičky, účele pôžičky). Len veľmi ťažko možno predpokladať, že dlžník ako spotrebiteľ mal reálnu možnosť sa riadne oboznámiť s týmito zmluvnými podmienkami, a že ich v čase akceptácie zmluvy aj riadne prijal. Ide preto podľa názoru súdu prvej inštancie o neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 Občianskeho zákonníka a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ žalovaný ako dlžník svojim podpisom nemá inú možnosť len podpísať súhlas so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli výlučne naformulované len stranou veriteľa a neboli nijako individuálne vyjednané. Zvyšnú časť nároku žalobcu posudzoval aj s prihliadnutím na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa aj z pohľadu, či jeho právo nie je premlčané. Jednotlivé mesačné splátky úveru tak, ako bolo dohodnuté, sa premlčujú v súlade s § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej dobe od splatnosti jednotlivých splátok. To znamená, že splátky splatné tri roky pred podaním návrhu, t.j. splatné ku dňu 10.12.2012, a ktoré neboli uhradené, sú premlčané. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaný neuhradzoval splátky v zmysle splátkového kalendára, splátky žalobcovi nesplácal od mesiaca august 2012. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom z 29.12.2012, kedy bol žalovaný preukázateľne v omeškaní so splátkou za mesiac august až december 2012, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatennej splátky, t.j. v danom prípade najmenej splátkou splatnou v septembri 2012 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením žalovanému /§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka/. Trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia preto neuplynula splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú vyhlasoval mimoriadnu splatnosť, ale splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá uplynula v septembri 2012 a pokiaľ žalobca podal žalobu 10.12.2015, je zrejme, že ho podal po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Vzhľadom na uvedené považoval nárok žalobcu na zaplatenie sumy 347,20 eur s príslušenstvom za premlčaný, a preto ho zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol a do výroku o trovách konania, podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, tak že jeho žalobe vyhovie. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby. Z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka priamo odkazuje na ust. § 565 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva oprávnenie pre veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Pri akceptácii právneho názoru vyjadreného súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí by tak premlčacia doba predčasne zosplatnenej časti pohľadávky nelogicky a v rozpore s princípom právnej istoty predbehla beh premlčacej doby jednotlivých splátok nasledujúcich po splátke, pre ktorú bola predčasná splatnosť podľa názoru súdu prvej inštancie vyhlásená. Akceptujúc predčasné zosplatnenie pohľadávky právnym úkonom zo dňa 29.12.2012, v súlade s ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka začala odo dňa nasledujúceho po splatnosti v poradí 7. splátky splatnej dňa 20.12.2012, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru listom zo dňa 29.12.2012, plynúť premlčacia doba na uplatnenie práva ohľadom celého zvyšku nesplateného zosplatneného úveru. Súdne konanie bolo začaté dňa 10.12.2015, t.j. pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť najskôr od 21.12.2012. Uvedený právny názor je podporený aj rozhodovacou praxou Krajského súdu v Trenčíne (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/483/2014 zo dňa 30.07.2014). Podporne predložil aj rozhodnutie Krajského súdu v Trnave pod sp.zn. 11Co/445/2015 zo dňa 04.05.2016. Záver o počiatku plynutia

premlčacej doby zostatku úveru najskôr dňom doručenia predčasného zosplatnenia dlhu s výzvou na zaplatenie je podporený aj výkladom ust. § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vyplýva, že k zosplatneniu dlhu nemôže dôjsť predtým, ako bude výzva na zosplatnenie doručená dlžníkovi (tento záver pri zhodnej právnej úprave vyplýva aj z rozhodnutia NS ČR sp.zn. 21CdO 456/2006). Pokiaľ by odvolací súd dospel k právnomu názoru, že právnym úkonom zo dňa 28.11.2012 nedošlo k predčasnému zosplatneniu pohľadávky postupom podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka z dôvodu absencie zmluvného dojednania žiadať o predčasné zaplatenie pohľadávky pre neplnenie splátok (rozhodnutie NS SR, sp.zn. 4Cdo 75/2007), v takom prípade by sa každá jednotlivá splátka premlčovala samostatne vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe podľa lehoty splatnosti jednotlivých splátok a uplatnený nárok tak nie je v celom rozsahu premlčaný.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku o zamietnutí žaloby v časti podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

5. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolaním žalobcu, pokiaľ namietal, že právnym úkonom zo dňa 29.12.2012 nedošlo k predčasnému zosplatneniu dlhu z úveru podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka.

6. Súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom z 29.12.2012. Uvedenej konštatácii súdu však nepredchádza zisťovanie a posúdenie, či tento úkon veriteľa je v súlade s právom a teda účinný. Súd prvej inštancie neskúmal, či boli splnené zákonné predpoklady na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 a podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, najmä, či existovala dohoda o možnosti tzv. zosplatnenia podľa § 565.

7. Konštatovanie súdu prvej inštancie o mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka je máťúce, pretože v predchádzajúcom odseku odôvodnenia dospel k záveru o neplatnosti Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré majú byť súčasťou zmluvy medzi veriteľom a žalovaným, podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi z dôvodu vopred naformulovaných zmluvných podmienok a vyhlásenia dlžníka o súhlase.

8. Súd prvej inštancie neskúmal predpoklady platného zosplatnenia ani podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka -upozornenie na uplatnenie práva podľa § 565 vykonané vopred v lehote nie kratšej ako 15 dní.

9. Záver o platnom vyhlásení predčasnej zročnosti celého dlhu má význam pre posudzovanie premlčania nároku. V prípade, ak tzv. "zosplatnenie" nebolo platné, nebolo by možné nárok posudzovať podľa § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ako vykonal súd prvej inštancie. Ak nebolo v zmluve dohodnuté, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (strata výhody splátok), je potrebné posudzovať zánik nároku v dôsledku premlčania pri každej splátke jednotlivito.

10. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalobu zamietol, je z vyššie uvedených dôvodov nesprávne (predčasné), bolo potrebné toto v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom je právny názor odvolacieho súdu záväzný (§ 391 ods. 3 CSP).

11. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa existenciou a platnosťou dohody o tzv. zosplatnení a v závislosti od zistení skúmať prípadne dodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zo strany právneho predchodcu žalobcu.

12. Zároveň súd prvej inštancie rozhodne podľa § 396 ods. 3 C.s.p. o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

**Poučenie:**

**P o u č e n i e** : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).